

# PTUJSKI LIST

## Politično gospodarski tednik.

Stane:

Za celo leto . . . . . K 30.—  
za pol leta . . . . . 15.—  
za četrt leta . . . . . 7.50  
za 1 mesec . . . . . 2.50  
Posamezna številka 80 vin.

Uredništvo in upravnništvo je v  
Ptuj, Slovenski trg 3 (v starem  
rotovžu), pritličje, levo.  
Rokopisi se ne vrnejo.

Štev. 23

Ptuj, 6. junija 1920

II. letnik

**Pred vratmi Celovca! V Žrelcu**  
na Koroškem se vrši v nedeljo, dne 6. junija 1920

VSESLOVENSKA  
**manifestacija z veselico**

NAVRTU GRAJSKE GOSTILNE.

**Sodelujejo:** vojaška godba, Glasb. matica  
iz Maribora, različna pevska  
telovadna in druga kulturna društva.

**SPORED:** Ob 10. uri predpoldnem:  
(poletni čas)

Otvoritev ceste Žrelec-Vetrinj s

službo božjo na prostem.

**Pohod po Žrelcu** mimo demarkacijske črte  
z godbo in pejem.

**Manifestacijski shod**, pri katerem govori posl.  
Fr. Grafenauer in drugi odl. govorniki in govornice.

Popoldne ob 2. uri:

**Petje** (pevski zbor mariborske Glasb. matice.  
**Gledališka predstava.**

**Nastop sokolskega naraščaja iz Borovelj.**  
**Tekmovanje narodnih noš** s tremi darili. Med  
posameznimi točkami nastopajo koroška in druga  
slovenska pevska društva.

Prosta zabava, srečolov, šaljiva pošta, kegljanje na  
dobitke, licitacija itd. V vrtni dvorani **PLES.**

Vabimo Vas, da priredite na ta dan skupen izlet v Žrelec,  
kar bode vsled posebnih vlakov in znižanih cen posebno  
ugodno, ter tako spoznate koroško ljudstvo, njegove šege  
ter naravno krasoto te dežele, ob enem pa z nami vred  
pokažete moč naših zahtev po upravičeni posesti te zemlje!

Vozni red posebnih vlakov objavimo pravočasno po  
časopisih. Pridite v narodnih nošah, društva z za-  
stavami in napisi, okoličani v okrašenih vozovih!

Veselični odbor v Žrelcu.

### Na Koroškem.

Bliza se čas, ko se bodo koroški Slovenci morali javno odločiti, v kateri državi hočejo živeti. Ne sicer vsi: Zakaj modri državniki v Parizu nekterim najzavednejšim Slovincem v Ziljski dolini niso dovolili, da bi po svojem prepričanju smeli voliti, nego so jih proti njihovi volji priklopili za stalno k Avstrijski republiki. Druge so pa razdelili v dve skupini, v pas A in B. Pas A obsega Slovence niže Celovca, pas B pa Slovence v Celovcu in severno od Celovca. Najprej se imajo odločiti Slovenci v pasu A. Ali ta odločitev ni lahka. Lahka ni za to, ker napenjajo Nemci vse sile, da bi njim pripal ta del. Uporabljajo vsa sredstva, poštena in nepoštena, da bi premotili prebivalstvo sebi v prid. Na vse mogoče načine hočejo ljudi preveriti, da bi se pri glasovanju odločili za nje. V prejšnji Avstriji ti Nemci niso hoteli poznati koroških Slovencev, sedaj so jih naenkrat prepoznali, preje so jih zaničevali in se iz njih norčevali, sedaj se jim dobrikajo in jih spoštujejo. V enem pa so si ostali edini: preje so gospodovali nad njimi, pa hočejo še sedaj in zana-prej jim gospodovati, preje so živeli od slovenskih žuljev, pa hočejo še sedaj in zana-prej živeti od njih. Kakor je Slovenec preje Nemcem tlačnil, tako jim naj tudi tlačani

v bodoče, kakor je Slovenec preje redil oho-lega in objestnega Nemca, tako ga naj redi tudi v bodoče. Ali naj mar mislimo, da izvirajo vsi velikanski trudi in napor, vse ve-like žrtve iz nemške ljubezni do Slovencev? Predobro poznamo naše ljube sosed, predolgo smo imeli priliko jih spoznavati, nego da bi mogli kaj takega verjeti. Ni Nemcem za nas! Njim je za našo zemljo, za bogastvo na naši zemlji, za zaklade, ki jih krije naša zemlja. To in pa naše delavne roke jim diše!

To so sprevideli naši ljudje že zdavna. Ali tičali smo preveč v krempljih nemške sile, nismo se je mogli otresti. Ali naj pa sedaj, ko je dana prilika, da se tudi koroški Slo-venec otrese nemškega jarma, ne izrabi ta ugod-nost, ki se morda nikdar več ne povrne? Ali bi bilo naravno, da vstraja človek v zavis-nosti, ako se lahko osvobodi ter postane sam svoj gospodar? Ni to naravno. To ve vsak, vedo to tudi Nemci. Prav zato pa hočejo ti stvar zasukati, se koroškim Slovincem priliz-niti ter jih prevarati, češ pod Nemci bodo sami svoji, sedaj pa so pod drugo oblastjo. Toda zavedni Korošci ne pojdejo na te lima-nice. Saj se še dobro spominjajo nasilstev in preganjanj podivjanih nemških tolup iz lanske-ga leta. Takrat so se nemški sodeželani po-kazali v svoji pravi naravi, ko so ropali in plenili po slovenskih krajih ter pobijali ne-dolžne sodeželane, samo ker so bili ti slo-venske krvi. Dobro se še opominjajo slovenski Korošci, kedo jih je osvobodil nemške nasilnosti. Bili so to naši vojaki, pred vsem disciplini-rani srbski vojaki.

Kdor je pretrpel toliko krivic, kolikor baš koroški Slovenci, ne pozabi lahko teh krivic. Neveren ostane, ako se mu prejšnji nasilnik dobrika, dobro vedoč, da volk sicer svoje dlako izpremeni, ali narave ne. Ne da se prevarati zapeljivemu mamonu, zakaj po-štene stvari ni treba podkupavati z nepošte-nimi sredstvi.

Zato smemo prepričani biti, da so koroški Slovenci izpregledali hinavsko početje svojih nekdanjih sodeželanov. Uverjeni smemo biti, da je večina slovenskega prebivalstva še toliko nepokvarjena, da je ne bodo prevarili Jude-ževi groši, ki jim jih ponujajo navidezni pri-jatelji. Bilo bi to izdajstvo, ki bi se ne dalo več popraviti.

### Padanje cen.

Svet si je začel oddihovati. Prvič po dolgem času se sliši, da cene padajo. Tako smo se odvadili takih glasov, da skoraj ne moremo verjeti. V resnici se tudi v malem še ne pozna mnogo. Cena mesa se le počasi niža. Istotako padajo cene vinu. Naenkrat je blaga dovolj.

Špekulanti, ki so spomladi nakupili žita v Banatu in so ga zadržali, so se opekli. Ži-vine in prašičev je na jugu dovolj na pro-daj. Letina kaže sijajno — skratka: člove-štvo prihaja zopet k sapi, saj je že komaj dihalo od draginje. Padanje cen je svetoven pojav. V Ameriki je zadnji čas draginja tako narastla, da je bila n. pr. obleka mnogo dražja nego pri nas. Temu je bilo vzrok pa-

danje produkcije. Ljudje so samo špekulira-li — nihče ni hotel delati. Tako kakor n. pr. naši peki, ki rajši prodajajo moko na debelo, kakor da bi pekli. Zato je bil kruh drag.

Tako se ni moglo doseči nobene stalno-sti in cene so šle vedno kvišku.

Stalnemu naraščanju cen po vsem svetu je sledilo padanje produkcije. V Ameriki n. pr. je produkcija padla na 60 odstotkov mi-rovne produkcije, mezde pa so poskočile za večkrat mirovno visočino. Ljudstvo ni zmog-lo več visokih cen in zaloge so zaostajale. V Nemčiji so tovarne za čevlje izdelale velike količine, pa jih vsled visokih cen ne morejo razprodati. Posledica tega je, da pada cena čevljev in jih tovarne prodajajo celo v lastno izgubo. Pada cena bakru in ameriški bakre-ni rudniki so le napol v obratu. Silno so padle cene kovinam in volni. Ker ni bilo ži-vahnega prometa na morju, pada tudi pre-voznina; trdi se pa tudi, da svetovna tona-ža prekaša danes že ono iz leta 1914. za štiri milijone. Velešpekulanti bodo celo udar-jeni. Verjetno je, da bode poskočila valuta držav s pasivno trgovinsko bilanco, ker po-vprašanje po plačilnih sredstvih pada. Le svetovne žitne cene bode ostale visoke, ker žetve razen v Jugoslaviji nikjer drugod ne kaže posebno dobro. Rumunija ne bo mogla mnogo izvažati, ameriška žetev bode pičla; tudi v Nemčiji ne kaže dobro. Ruska in ga-liška žetev pa za svetovni trg še ne prideta v poštev.

Tako se obeta letos posebno Jugoslaviji rešitev iz dosedanjih gospodarskih zadreg. Vsled padanja cen prihaja vedno več skrite-ga blaga na trg. Med tem se bliža žetev, ki bo ena najsijajnejših, kar jih pomnimo.

S tem bo padla cena tudi delu, ker bo-do živali bolj poceni. Nekateri listi sicer pi-šejo, da padanje cen še ni stalno, da je na-stalo samo za nekatere predmete, splošno pa-danje cen pa se prične, ko se pomnoži pro-dukcija. Tega danes še ni, zgodilo pa se bo, če bo dovolj sirovin.

Jugoslavija bo letos pokazala, kje je nje-na bodočnost. Mi imamo kruh in za kruh se vse dobi. Vprašanje je, če bomo znali izra-biti svoj ugodni položaj. Naša letina bo ime-la mnogo snubcev. Treba je paziti, da bo od nje imela korist država in narod.

Cene padajo dan na dan. Mnogi nečejo slišati o tem, treba bo glasnega protesta od strani javnosti, da bodo pijavke popustile. Sicer pa, če je dosti blaga, ni treba drago plačevati. Kdor zadržuje, bo pozneje proda-jal še ceneje. Prihaja zopet čas, ko se bo ponujalo in bo kupovalec prijazno pozdrav-ljen, če bo prišel v prodajalno.

Cene padajo! Ta svetovni pojav kaže, da se bližamo stalnosti. Krize se končujejo. Pametni narodi se bodo vrnili k gospodar-stvu. Mi se bomo morebiti še naprej ukvar-jali s politiko! Zdaj je čas, da rešimo drža-vo in da damo narodu trdno gospodarsko podlago. Naša domovina je bogata — zato ni treba, da smo reven narod z nizko valuto.